

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Päätös nro 49/2006
25.8.2006

Asia: Kirjallinen varoitus

Päätös, johon haetaan oikaisua

Ministeriö on 14.11.2005 antanut yli-insinööri A:lle virkamieslain 24 §:n mukaisen kirjallisen varoituksen ilman laillista perustetta olevien poissaolojen ja virkavelvollisuuksien laiminlyönnin vuoksi uhalla, että laiminlyönnin toistuesssa A:n virkasuhde voidaan irtisanoa.

Perustelut:

A ei ole vuorotteluvapaalta palaamisensa 3.1.2005 jälkeen hoitanut hänelle osoitettuja ja virkansa toimikuvaan kuuluvia tehtäviä. Hänelle on annettu alustava toimenkuva- ja työnjakoehdotus 3.1.2005. A:n ja hänen esimiehensä rakennusneuvos B:n kanssa 6.9.2005 käydyssä keskustelussa on täsmennetty A:n tehtäviä ja sovittu täsmällisesti määrättyjen tehtävien hoitamista koskevasta aikataulusta päätöksen liitteenä olevan muistion mukaisesti. Muistion kohdan 4 mukaan A:n tehtävät ja aikataulut ovat pääpiirteittäin:

*
*
*

Määrätyistä tehtävistä A on kertonut aloittaneensa Y:tä koskevan selvityksen tekemisen. Muilta osin hän ei ole tehnyt hänelle osoitettuja töitä.

A:lle ei ole myönnetty tasoitusvapaata ajalle 7.10.-10.10.2005. Hän ei ole antanut hyväksyttävää selitystä poissaoloonsa eikä työtehtävien laiminlyöntiin.

Päätöksen osiossa "Tapahtumien kulku" on kohdassa kolme selostettu sitä, että A on ajalla 1.9.-17.10.2005 usein saapunut työpaikalle ja lähtenyt sieltä aikoina, jotka eivät ole liukuma-aikojen puitteissa. A on kertonut näiden poissaolojensa johtuneen sairaudesta. Varoituksen perusteeksi ei ole otettu työaikamääräysten noudattamatta jättämistä.

Ministeriö on katsonut, että A on laiminlyönyt virkavelvollisuutensa jättämällä tehtävänsä suorittamatta sekä jättämällä noudattamatta valtion virkamieslaisia ja -asetuksessa olevia määräyksiä virkavapauden hakemisesta.

Oikaisuvaatimus

Päätös kirjallisen varoituksen antamisesta on kumottava perusteettomana.

Vaatimuksen perusteet

A:n palattua vuorotteluvapaalta 3.1.2005 hänelle ei annettu vuorottelulain mukaista oikeutta palata entisiin tehtäviinsä.

A on 13.9.2005 oikaissut 6.9.2005 käydyn keskustelun perusteella tehtyä muistiota.

A on suorittanut muut muistion 4 kohdassa edellä luetellut tehtävät, paitsi Z:aa koskevassa asiassa A on ilmoittanut olevansa jäävi sen johdosta, että hän on toiminut yhtiön toimitusjohtajana 30.4.2005 saakka, jolloin hänet erotettiin omistajatahoa edustavaksi ilmoittaneen ministeriön virkamiehen hallintojohtaja C:n vaatimuksesta. Selvityksen osalta A on jo kuulemistilaisuudessa todennut asetetun aikataulun olevan epärealistinen, koska se edellyttää annettavan tietojenkeruupyynnön. Tietojen toimittamisen määräaika oli marraskuun loppuun mennessä.

Siltä osin kun varoitus perustuu "poissaoloon ilman laillista perustetta" A toteaa, ettei tasoitusvapaan epäämiselle ajalle 7.10-10.10.2005 ollut mitään perustetta ja että hänen tuntisaldonsa oli jo vuodelta 2003. A:lla oli myös käyttämätöntä vuosilomaa, joka olisi voitu käyttää, mikäli tasoitusvapaalle ei jostain syystä ollut edellytyksiä.

A on myös oikaisuvaatimuskirjelmässään kritisoinut työnantajan kuulemismenettelytapoja ja -kirjauksia ja katsonut, että kirjallinen varoitus liittyy työnantajan edustajien lainvastaiseen kohteluun.

Vastine:

Ministeriö on antanut vastineen, jonka mukaan A on jättänyt suorittamatta hänelle erikseen osoitetut tehtävät:

- *
- *

Vastineessa on lisäksi todettu, että A ei ole suorittanut myöskään muita toimituksiaan kuuluvia tehtäviä. A:n esimiehen rakennusneuvos B:n mukaan A ei ota tehtäviä vastaan eikä suostu keskustelemaan niistä.

A on ollut 7.10-10.10.2005 poissa työstä ilman laillista perustetta. Hän on hakenut ko. ajaksi tasoitusvapaata, mutta ministeriö ei ole hänelle sitä myöntänyt. Kielteinen päätös on ilmoitettu A:lle suullisesti ennen poissaolon alkamista. Hänellä ei ole siten ollut oikeutta olla poissa töistä 7.7.2005 ja 10.10.2005. A ei ole hakenut ko ajalle myöskään lomaa, vaan hän on ollut pois työstä luvattomasti.

Vastaselitys:

A on antanut vastaselityksen, jonka mukaan työnantajan epäasiallinen kohtelu kärjistyi A:n palattua vuorotteluvapaalta. Tilanne muodostui siinä määrin henkisesti kuormittavaksi, että työterveyshuolto määräsi A:n sairauslomalle maaliskuun lopusta elokuun alkuun.

Virkamieslautakunnan ratkaisu

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Virkamiehen on valtion virkamieslain 14 §:n mukaan suoritettava tehtävänsä asianmukaisesti ja viivytyksettä. Hänen on noudatettava työnjohto- ja valvontamääräyksiä. Virkamiehen on käyttäydyttävä asemansa ja tehtäviensä edellyttämällä tavalla.

Valtion virkamieslain 23 §:n mukaan virkamies voi keskeyttää työnteon, jos asianomainen viranomaisen hakemuksesta myöntää hänelle virkavapauden taikka hän on suoraan lain nojalla virkavapaana. Työnteon keskeyttämistä muilla perusteilla on voimassa, mitä siitä erikseen säädetään. Virkavapaus voidaan myöntää myös hakemuksetta, jos virkamies ei ole voinut hakea virkavapautta ennen työnteon keskeytymistä tai jos keskeytymisen syystä on muutoin saatu riittävä selvitys.

Valtion virkamieslain 24 §:n mukaan virkamiehelle, joka toimii vastoin virkavelvollisuuksiaan tai laiminlyö niitä, voidaan antaa kirjallinen varoitus.

Ministeriö on vastineensa mukaan 5.3.2002 päättänyt liukuvan työajan soveltamisesta sekä eräistä muista työajan käyttöön liittyvistä järjestelyistä. Päätöksen mukaan "Virkamiehelle voidaan myöntää yksikön työtilanteen sallimissa rajoissa virkamiehen positiivisesta työaikasaldosta tasoitusvapaata".

Virkavelvollisuuksien laiminlyönti

A on palannut vuorotteluvapaalta 3.1.2005. Hänen aikaisempi toimikuvansa on esitettyjen selvitysten mukaan muuttunut jossain määrin. Virkamieslautakunnan toimivaltaan ei kuulu sen asian selvittäminen onko kysymyksessä tältä osin ollut A:n katsomin tavoin vuorottelulain vastainen toiminta.

Viran toimenkuvan ja osoitettujen tehtävien laiminlyönti

Varoituspäätöksessä on varoituksen perusteena oleva virkavelvollisuuksien laiminlyönti perusteltu ensinnäkin yleisesti viran toimenkuvaan kuuluvien tehtävien laiminlyönnillä ja haluttomuudella keskustella toimenkuvastaan ja työajasta. Esitetystä selvityksestä voidaan päätellä, että A:n motivaatio työhön ei ole hänen palattuaan vuorotteluvapaalta ollut työolosuhteiden muututtua hyvä. Tilanne on A:n esittämän mukaan johtanut pitkähköön kuukausia kestäväan sairauslomaan. Asiassa ei ole esitetty konkreettista näyttöä viran toimenkuvaan kuuluvien tehtävien laiminlyönnistä ennen syksyä 2005. A:n tehtävistä on käyty keskustelu 6.9.2005 ja tämän perusteella tehdyssä edellä "Päätöksen perustelut" -kohdassa selostetussa muistiossa on työtehtäviä ja niiden aikatauluja täsmennetty. Arvioitaessa onko A jättänyt työtehtävänsä tekemättä, tarkastellaan niitä lähtökohtaisesti 6.9.2005 kirjattujen tehtäväkuvien valossa.

Ministeriön lausunnon mukaan päätöksen perusteena oleva virkavelvollisuuksien laiminlyönti on johtunut pääasiassa siitä, että A on laiminlyönyt suorittaa oikeassa ajassa harjoittelukoulutilanteen selvittämistyön ja jättänyt tekemättä hänen tehtäväkseen määrätty valmistelutoimet koskien Y:n osakkeiden siirtämisestä Senaatti Kiinteistöt Oy:lle. A on kiistänyt muiden luetelluiden tehtävien

tekemättä jättämisen kokonaan. Ministeriö ei ole myöskään lausunnossaan yksilöinyt muita laiminlyötyjä tehtäviä.

A on myöntänyt sen, ettei hän ole ehtinyt suorittaa selvittämistyötä asetetun määräajan puitteissa eli lokakuun loppuun mennessä. A on esittämänsä mukaan jo määräajan asettamisaikaan todennut määräajan riittämättömäksi ja perustellut sitä sillä, että selvitystyö on edellyttänyt tietojenkeruupyynnön, joiden palauttamisaika on marraskuun lopussa. Työnantajan puolelta ei ole päätöksessä eikä vastineessa otettu kantaa määräajan kohtuullisuuteen sinänsä vaan on todettu työn olleen kesken. Tätä seikkaa ja sitä, että työlle asetettu määräaika ei ollut vielä 18.10.2005 ja 25.10.2005 pidettyjen kuulemisajankohden aikaan vielä edes päättynyt, on pidettävä lieventävänä asiana tehtävän suorittamisen laiminlyönnin merkitystä varoituksen perusteena arvioitaessa.

A on katsonut oikaisuvaatimuksessaan esittämin perusteluin olevansa esteellinen suorittamaan Y:n ministeriön hallinnassa vielä olevien osakkeiden siirron valmistelutehtävän. Hän on tuonut tämän julki tehtävää asetettaessa, kuulemistilaisuuksissa sekä oikaisuvaatimus- ja vastaselityskirjelmässään. A:n näkemys on ollut työnantajan ja esimiehen tiedossa. Tästä huolimatta tehtävä on A:lle annettu ja A on työnantajan määräyksistä huolimatta kieltäytynyt ryhtymästä asian valmisteluun. Tämän vuoksi ja kun kyseessä on mainitun asian valmistelutehtävä, A:n on katsottava näin toimimalla laiminlyöneen hänelle määrätyn tehtävän suorittamisen. Lieventävänä seikkana tältä osin voidaan pitää sitä, että ministeriö ei ainakaan virkamieslautakunnan käsillä olevien edellä selostettujen asiakirjojen perusteella ole ottanut kantaa A:n esittämään esteellisyyksymykseen.

Poissaolo työstä ilman laillista perustetta

A on 18.10.2005 ja 25.10.2005 päivätyn selvityksensä mukaan jättänyt 3.10.2005 esimiehelleen B:lle hakemuksen tasoitusvapaasaldon, jota oli tuolloin 40 tuntia, käyttämisestä 7.10.2005 ja 10.10.2005. B ilmoitti A:lle torstaina että hän oli keskusteltuaan asiasta hallintojohtaja C:n kanssa päättynyt siihen, ettei puolla hakemusta, koska saldokertymän kasvulle ei ollut hänen mielestään perusteita. A oli saanut C:n kirjallisen päätöksen asiasta 11.10.2005 palattuaan töihin Tallinnaan tekemältään matkalta, jonne oli lähtenyt torstaina 6.10.2005 kello 18.50.

Varoituspäätökseen kirjatun mukaan A:n esimies B oli 5.10.2005 kertonut A:lle, että vapaata ei tulla myöntämään. Kielteinen päätös on allekirjoitettu 6.10.2005. A:n ja ministeriön tapahtuman kulusta esittämä selvitys ei ole oleellisilta osin ristiriitainen.

A on kiistatta ollut poissa työpaikaltaan 7.10.2005 ja 10.10.2005 ilman työnantajan myöntämää virkavapautta. Tätä seikkaa ei muuta toiseksi se, että A:n käsityksen mukaan tasoitusvapaan kieltämiselle ei ollut mitään perustetta. A:lla ei ministeriön päättämistä liukuvaa työaika koskevista ohjeista huolimatta ole ehdotonta oikeutta saada hakemaansa tasoitusvapaata haluaminaan päivinä eikä varsinkaan oikeutta olla luvatta poissa työpaikaltaan. Myöskään sillä, että A:lla on ilmoittamansa mukaan ollut vielä käyttämättä vuosilomapäiviä, ei ole asiaan vaikuttavaa merkitystä. A ei ollut vuosilomaa hakenut.

Loppupäätelmä

Kirjallinen varoitus on hallinnollinen toimenpide, jonka antaminen on viraston harkinnassa. Varoituksen tulee kuitenkin olla kohtuullinen seuraus rikkomuksen tai laiminlyönnin vakavuuteen verrattuna. A on edellä esitetyn tavoin ollut sekä luvatta poissa työpaikaltaan että laiminlyönyt hänelle määrättyjen virkatehtävien suorittamisen. Vaikka asiassa on edellä selostetuin tavoin ollut myös lieventäviä seikkoja ja olosuhteita ei varoitusta ole asiaa kokonaisuutena tarkastellen pidettävä kohtuuttomana seurauksena osoitetuista virkavelvollisuuksien laiminlyönneistä. Ministeriöllä on siten ollut perusteet virkamieslain 24 §:n mukaisen kirjallisen varoituksen antamiseen.

Päätös

Oikaisuvaatimus hylätään.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion virkamieslaki 14 §, 23 § ja 24 §

Muutoksenhaku

Valitusoikeus korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Virkamieslautakunnan päätös oli yksimielinen ja siihen osallistuivat puheenjohtaja Jukarainen sekä jäsenet Kulla, Paanetoja, Äijälä, Jalava, A. Nieminen, Komulainen ja Sipiläinen.